

Väljaandja:	Riigikogu
Akti liik:	seadus
Teksti liik:	terviktekst
Redaktsiooni jõustumise kp:	01.07.2016
Redaktsiooni kehtivuse lõpp:	Hetkel kehtiv
Avaldamismärge:	RT I, 28.06.2016, 15

Välissteenistuse seadus

Vastu võetud 10.05.2006

[RT I 2006, 26, 193](#)

jõustumine 01.01.2007

Muudetud järgmiste aktidega

Vastuvõtmine	Avaldamine	Jõustumine
15.06.2006	RT I 2006, 32, 248	01.01.2007
18.10.2006	RT I 2006, 49, 370	01.01.2007
25.01.2007	RT I 2007, 16, 77	01.01.2008
14.06.2007	RT I 2007, 44, 316	14.07.2007
20.05.2009	RT I 2009, 29, 175	01.07.2009
18.06.2009	RT I 2009, 35, 232	01.07.2009
18.06.2009	RT I 2009, 36, 234	01.07.2009
30.09.2009	RT I 2009, 49, 331	01.01.2010
15.12.2009	RT I 2009, 65, 439	01.01.2010
13.06.2012	RT I, 06.07.2012, 1	01.04.2013
19.03.2013	RT I, 26.03.2013, 3	01.04.2013
19.06.2014	RT I, 29.06.2014, 109	01.07.2014, Vabariigi Valitsuse seaduse § 107 ³ lõike 4 alusel asendatud ministrite ametinimetused alates 2014. aasta 1. juulil jõus olevast redaktsioonist.
19.11.2014	RT I, 13.12.2014, 1	01.01.2016, jõustumisaeg muudetud 01.07.2016 [RT I, 17.12.2015, 1]
18.02.2015	RT I, 23.03.2015, 5	01.07.2015
25.11.2015	RT I, 17.12.2015, 1	20.12.2015, osaliselt 01.01.2016 ja 01.07.2016
07.06.2016	RT I, 28.06.2016, 1	01.07.2016

1. peatükk ÜLDSÄTTED

§ 1. Seaduse reguleerimisala

(1) Käesoleva seadusega reguleeritakse:

- 1) välissteenistust;
- 2) haldusteenistuja töötamist Eesti Vabariigi välisesinduses (edaspidi *välisesindus*) pikaajalises lähetuses;
- 3) diplomaadi ja haldusteenistuja sotsiaalseid tagatisi ning nende õigusi ja kohustusi.

(1¹) Käesolevat seadust kohaldatakse välisesinduses mittediplomaatilisel teenistuskohal nii töölepingu alusel kui ka ametnikuna töötavale haldusteenistujale.
[[RT I, 26.03.2013, 3](#)- jõust. 01.04.2013]

(2) Käesolevat seadust ei kohaldata välisesinduse asukohariigis Välisministeeriumi teenistusse võetud isikule, kes töötab välisesinduses töölepingu alusel.

(3) Välisteenistuse seadusega reguleerimata küsimustes kohaldatakse avaliku teenistuse seadust. Diplomaadile ja haldusteenistujale ei kohaldata avaliku teenistuse seaduse § 10 lõiget 2.
[RT I, 06.07.2012, 1- jõust. 01.04.2013]

(4) Käesolevas seaduses ettenähtud haldusmenetlusele kohaldatakse haldusmenetluse seadust, arvestades käesoleva seaduse erisusi.

§ 2. Mõisted

Käesolevas seaduses kasutatakse järgmisi mõisteid:

- 1) *välisteenistus* on diplomaadi riigiteenistus diplomaatilisel ametikohal;
- 2) *diplomaatiline ametikoht* on Välisministeeriumi koosseisuline või koosseisuväline ametikoht, mille põhiülesannete hulka kuuluvad välissuhtlemine, Eesti esindamine ja Välisministeeriumi ülesannete täitmist tagava tugiüksuse juhtimine;
[RT I, 26.03.2013, 3- jõust. 01.04.2013]
- 3) *diplomaat* on karjääridiplomaat või erialadiplomaat;
- 4) *karjääridiplomaat* on Välisministeeriumi koosseisu kuuluv välisteenistuses olev teenistuja, kellele on antud diplomaatiline au- või teenistusaste ning kes on volitatud esindama Eestit välissuhtlemises;
- 5) *erialadiplomaat* on teise ministeeriumi või selle valitsemisala asutuse teenistuja, kes on välisesinduses töötamise ajaks võetud välisteenistusse Välisministeeriumi diplomaatilisele ametikohale koosseisuväliseks teenistujaks ning kes välissuhtlemises esindab Eestit kindlaks määratud volituste piires ja ajal;
- 6) *karjääridiplomaadi kandidaat* on diplomaatilisel ametikohal töötav teenistuja, kellel ei ole veel diplomaatilist au- ega teenistusastet. Karjääridiplomaadi kandidaadiks ei loeta erialadiplomaati;
- 7) *haldusteenistujakäesoleva seaduse tähenduses* on välisesinduses mittediplomaatilisel teenistuskohal töötav teenistuja;
[RT I, 26.03.2013, 3- jõust. 01.04.2013]
- 8) *koosseisuline haldusteenistujakäesoleva seaduse tähenduses* on Välisministeeriumi koosseisu kuuluv haldusteenistuja;
- 9) *koosseisuväline haldusteenistujakäesoleva seaduse tähenduses* on teise ministeeriumi või selle valitsemisala asutuse teenistuja, kes on välisesinduses töötamise ajaks võetud Välisministeeriumi mittediplomaatilisele teenistuskohale koosseisuväliseks teenistujaks;
[RT I, 26.03.2013, 3- jõust. 01.04.2013]
- 10) *lähetajaministeeriumikäesoleva seaduse tähenduses* on ministeerium, kes on Välisministeeriumile esitanud taotluse lähetada ministeeriumi või selle valitsemisala asutuse teenistuja välisesindusse. Lähetajaministeeriumi kohta sätestatud nõudeid ei kohaldata Välisministeeriumile;
- 11) *teenistujakäesoleva seaduse tähenduses* on diplomaat või haldusteenistuja;
- 12) *kaasasolev abikaasakäesoleva seaduse tähenduses* on välisesinduses pikaajalises lähetuses töötava teenistujaga alaliselt vähemalt 183 päeva lähetusaasta jooksul kaasas olev abikaasa, kellel on teenistujaga ühine majapidamine;
- 13) *kaasasolev mittetöötav abikaasakäesoleva seaduse tähenduses* on kaasasolev abikaasa, kes ei tee välislähetuses kaasas olles tööd ega osuta teenust, mille eest saab tulumaksuga maksustatavat korrapärast tulu;
- 14) *kaasasolev lapskäesoleva seaduse tähenduses* on välisesinduses pikaajalises lähetuses töötava teenistujaga alaliselt vähemalt 183 päeva lähetusaasta jooksul kaasas olev alaealine laps või põhi- või keskharidust omandav või abi vajav töövõimetu täisealine laps;
- 15) *kaasasolev perekonnaliigekäesoleva seaduse tähenduses* on kaasasolev abikaasa või kaasasolev laps;
- 16) *välisesinduses töötaminekäesoleva seaduse tähenduses* on üle kuue kuu kestev lähetus välisesinduses. Välisesinduses töötamiseks loetakse ka alla kuue kuu kestvat lähetust välisesinduses, kui lähetuse plaanitud kestus oli üle kuue kuu, mida lühendati välislähetuse ajal.

§ 3. Välisriigis viibivale diplomaadile ja välisesinduses töötavale haldusteenistujale kohaldatavad õigusaktid

Välisriigis viibiv diplomaat ja välisesinduses töötav haldusteenistuja juhivad oma tegevuses käesolevast seadusest, diplomaatiliste suhete Viini konventsioonist ja konsulaarsuhete Viini konventsioonist ning muudest õigusaktidest.

§ 4. Puutumatus ja eesõigused

Välisriigis viibival diplomaadil ja välisesinduses töötaval haldusteenistujal on rahvusvahelise õiguse normidest, üldtunnustatud põhimõtetest, tavast ja praktikast tulenevad puutumatus ja eesõigused.

2. peatükk DIPLOMAAT

1. jagu

Diplomaatilised ametikohad ja palgaastmed

§ 5. Välisministeeriumi Eestis asuvate diplomaatiliste ametikohtade nimetused ja nendele vastavad palgaastmed

(1) Välisministeeriumi Eestis asuvate diplomaatiliste ametikohtade nimetused ja nendele vastavad palgaastmed on:

1)	kantsler	
2)	asekantsler	palgaaste 16
3)	osakonna peadirektor; erakorraline ja täievoliline suursaadik;	
	erakorraline ja täievoliline suursaadik, alaline esindaja	palgaaste 14–15
4)	büroo direktor; erivolitustega diplomaatiline esindaja	palgaaste 12–13
5)	nõunik	palgaaste 10–11
6)	lauaülem; abi	palgaaste 6–9

[RT I, 26.03.2013, 3- jõust. 01.04.2013]

(2) Peale käesoleva paragrahvi lõikes 1 loetletud nimetuste on Välisministeeriumi Eestis asuvate diplomaatiliste ametikohtade nimetustena lubatud kasutada järgmisi ametikohtade nimetusi, millele vastavad järgmised palgaastmed:

1)	pressiesindaja	palgaaste 12–13
2)	jurist; finantsist; siseaudiitor	palgaaste 6–9

(3) Karjääridiplomaadi kandidaadi palgaaste on 5.

§ 6. Välisesinduse diplomaatiliste ametikohtade nimetused ja nendele vastavad palgaastmed

(1) Välisesinduse diplomaatiliste ametikohtade nimetused ja nendele vastavad palgaastmed on:

1)	erakorraline ja täievoliline suursaadik;	
	erakorraline ja täievoliline suursaadik, alaline esindaja	palgaaste 14–15
2)	saadik; asjur; asejuht; talituse direktor; peakonsul; konsul (välisesinduse juhina); asekonsul (välisesinduse juhina); minister-nõunik; kaitseatašee	palgaaste 12–13
3)	divisjoni direktor;	
	nõunik	palgaaste 10–11
4)	lauaülem; konsul; abi	palgaaste 6–9

(2) Peale käesoleva paragrahvi lõikes 1 loetletud nimetuste on välisesinduse diplomaatiliste ametikohtade nimetustena lubatud kasutada järgmisi ametikohtade nimetusi, millele vastavad järgmised palgaastmed:

1)	pressiesindaja	palgaaste 10–11
2)	jurist	palgaaste 10–11

(3) Karjääridiplomaadi kandidaadi palgaaste on 5.

§ 7. Diplomaatiliste ametikohtade nimetuste täiendamine ja nendele vastavad palgaastmed

(1) Ametikoha nimetust võib kasutada koos rahvusvahelisest tavast tuleneva, tööülesandeid või tegevusala täpsustava täiendiga.

(2) Ametikoha nimetusi «nõunik», «konsul», «abi», «jurist» ja «siseaudiitor» võib peale käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud täiendi kasutada koos täiendiga «vanem-» sellisel ametikohal, kus eeldatakse suuremat oskusteavet ja vastutust.

(3) Diplomaatilise ametikoha nimetust «nõunik» võib peale käesoleva paragrahvi lõigetes 1 ja 2 nimetatud täiendi kasutada koos täiendiga «ministeeriumi», «osakonna», «suursaatkonna», «alalise esinduse» või «büroo».

(4) Sellise ametikoha palgaaste, mille nimetuse täiendiks on «vanem-», on ühe astme võrra kõrgem §-des 5 ja 6 sätestatud ametikohale vastavast kõrgeimast palgaastmest.

(5) Välisministeeriumi koosseisulised ja koosseisuvälised diplomaatilised ametikohad, nende nimetused ning ametikohale vastava palgaastme määrab valdkonna eest vastutav minister. Koosseisuväliste diplomaatide puhul kooskõlastatakse nimetatud õigusakt lähetajaministeeriumiga.

§ 8. Välisesinduse juht

(1) Välisesinduse juht on välisesinduses töötav karjääridiplomaat, kes esindab Eestit välisesinduse asukohariigis või rahvusvahelise organisatsiooni juures ning kes juhib välisesindust ja vastutab selle ülesannete täitmise eest.

(2) Välisesinduse juht allub Välisministeeriumi kantslerile.

(3) Välisesinduse juhiks võib olla:

- 1) erakorraline ja täievoliline suursaadik;
- 2) erakorraline ja täievoliline suursaadik, alaline esindaja;
- 3) saadik;
- 4) asjur;
- 5) peakonsul;
- 6) konsul;
- 7) asekonsul.

(4) Kuni erakorralise ja täievolilise suursaadiku, saadiku või asjuri nimetamiseni või erakorralise ja täievolilise suursaadiku, saadiku või asjuri välisesinduse asukohariigist äraolekul juhib välisesindust välisesinduse juhi kohustusi täitev karjääridiplomaat, kes kasutab ajutise asjuri nimetust.

§ 9. Erakorraline ja täievoliline suursaadik

(1) Erakorraline ja täievoliline suursaadik on kõrgeim Eesti esindaja, kes on akrediteeritud välisriiki või rahvusvahelise organisatsiooni juurde.

(2) Erakorraline ja täievoliline suursaadik, alaline esindaja on kõrgeim Eesti esindaja, kes on akrediteeritud rahvusvahelise organisatsiooni juurde.

(3) Kui rahvusvahelise organisatsiooni juurde on akrediteeritud nii käesoleva paragrahvi lõikes 1 kui ka lõikes 2 nimetatud diplomaat, on erakorraline ja täievoliline suursaadik, alaline esindaja (edaspidi *erakorraline ja täievoliline suursaadik*) kõrgeim akrediteeritud Eesti esindaja selle organisatsiooni juures.

(4) Erakorralise ja täievolilise suursaadiku alalisest asukohast tulenevalt võib ta olla akrediteeringujärgses välisriigis või rahvusvahelise organisatsiooni juures resideeriv või mitteresideeriv erakorraline ja täievoliline suursaadik.

(5) Resideeriv erakorraline ja täievoliline suursaadik asub akrediteeringujärgses välisesinduse asukohariigis või akrediteeringujärgse rahvusvahelise organisatsiooni juures.

(6) Mitteresideeriv erakorraline ja täievoliline suursaadik on akrediteeritud välisriiki või rahvusvahelise organisatsiooni juurde, kuid asub Eestis või välisriigis, kuhu ta samuti on akrediteeritud. Mitteresideeriva erakorralise ja täievolilise suursaadiku ülesanded sätestatakse ametijuhendis.

§ 10. Saadik

Saadik on välisesinduse juht, kes on nimetatud välisriiki või rahvusvahelise organisatsiooni juurde, kus ei ole ette nähtud erakorralise ja täievolilise suursaadiku ametikohta või kui asjaomased riigid on nii kokku leppinud.

§ 11. Asjur

Asjur on välisesinduse juht, kes on nimetatud välisriiki või rahvusvahelise organisatsiooni juurde, kus ei ole ette nähtud erakorralise ja täievolilise suursaadiku ega saadiku ametikohta või kui asjaomased riigid on nii kokku leppinud.

§ 12. Konsul

Peakonsul, konsul ja aseconsul on konsulaarasutuse juhid konsulaarseaduse kohaselt.

2. jagu

Diplomaatilised teenistusastmed ja diplomaatiline auaste

1. jaotis

Diplomaatilised teenistusastmed

§ 13. Diplomaatiline teenistusaste

(1) Diplomaatiline teenistusaste on karjääridiplomaadile või karjääridiplomaadi kandidaadile Eesti riigi nimel antav nimetus, mis sõltub tema välisteenistuse staažist, töötulemustest ja välissuhtlemise kogemusest.

(2) Erialadiplomaat võib teenistusastet kasutada Välisministeeriumi kantsleri eelneval kirjalikul nõusolekul juhul, kui see on vajalik tööülesannete täitmisel. Teenistusastme kasutamine ei anna erialadiplomaadile käesolevas seaduses sätestatud teenistusastmega kaasnevaid õiguseid.

§ 14. Diplomaatilise teenistusastme liigid

Diplomaatilised teenistusastmed on:

- 1) atašee;
- 2) kolmas sekretär (III sekretär);
- 3) teine sekretär (II sekretär);
- 4) esimene sekretär (I sekretär);
- 5) nõunik;
- 6) vanemnõunik.

§ 15. Diplomaatilise teenistusastme andmise tingimused

(1) Atašee diplomaatilise teenistusastme võib anda karjääridiplomaadi kandidaadile, kes on olnud Välisministeeriumi teenistuses vähemalt ühe aasta ning vastab käesoleva paragrahvi lõike 4 alusel valdkonna eest vastutava ministri kehtestatud tingimustele.
[RT I 2009, 29, 175- jõust. 01.07.2009]

(2) Järgmise diplomaatilise teenistusastme võib anda karjääridiplomaadile, kes vastab käesoleva paragrahvi lõike 4 alusel valdkonna eest vastutava ministri kehtestatud tingimustele ning on olnud välisteenistuses:

- 1) atašeenä vähemalt kaks aastat;
- 2) kolmanda sekretärinä vähemalt kolm aastat;
- 3) teise sekretärinä vähemalt kolm aastat;
- 4) esimese sekretärinä vähemalt neli aastat;
- 5) nõunikuna vähemalt neli aastat.

(3) Erandkorras võib anda diplomaatilise teenistusastme käesoleva paragrahvi lõigetes 1 ja 2 sätestatud tingimusi järgimata isikule, kes on rahvusvaheliselt tunnustatud spetsialist või kellel on kõrgema teenistusastme saamiseks välissuhtlemises vajalik kogemus.

(4) Diplomaatilise teenistusastme andmise tingimused ja korra ning diplomaatilise teenistusastme taotluse vormi kehtestab [valdkonna eest vastutav minister](#) määrusega.

§ 16. Diplomaatilise teenistusastme andmine

(1) Diplomaatilise teenistusastme annab ametnikule välisteenistuses olemise ajaks valdkonna eest vastutav minister.

(2) Diplomaatilise teenistusastme andmise ettepaneku teeb valdkonna eest vastutavale ministrile Välisministeeriumi atesteerimiskomisjon (edaspidi *atesteerimiskomisjon*).

§ 17. Diplomaatilise teenistusastme madaldamine

(1) Diplomaatilist teenistusastet võib madaldada valdkonna eest vastutav minister, kui:

- 1) diplomaat on rikkunud teenistuskohustusi;
- 2) diplomaat on toime pannud vääritud teo või
- 3) diplomaadi vastu on vähenenud usaldus.

(2) Diplomaatilise teenistusastme madaldamise ettepaneku teeb valdkonna eest vastutavale ministrile atesteerimiskomisjon.

§ 18. Diplomaatilise teenistusastme kehtivus ja teenistusastme ennistamine

(1) Kui diplomaat vabastatakse diplomaatiliselt ametikohalt, kaotab diplomaatiline teenistusaste kehtivuse.

(2) Kui isik taasnimetatakse diplomaatilisele ametikohale, siis diplomaatiline teenistusaste ennistatakse, välja arvatud juhul, kui ta vabastati teenistusest distsiplinaarsüüteo tõttu või kohtuotsusest tulenevalt. Samuti ei pea teenistusastet ennistama, kui välisteenistusest lahkumisest on möödunud üle kümne aasta või muudel põhjendatud juhtudel. Nendel juhtudel teeb valdkonna eest vastutavale ministrile ettepaneku atesteerimiskomisjon.

2. jaotis Diplomaatiline auaste

§ 19. Diplomaatiline auaste

Diplomaatiline auaste on karjääridiplomaadile Eesti riigi nimel antav aunimetus, mis omistatakse välissuhtlemise kogemuste ja välisteenistuses saavutatud silmapaistvate tulemuste eest.

§ 20. Diplomaatilise auastme liik

Diplomaatiline auaste on suursaadik.

§ 21. Diplomaatilise auastme andmise tingimused

(1) Suursaadiku diplomaatilise auastme võib anda karjääridiplomaadile:

- 1) kellel on välissuhtlemises pikaajaline kogemus ja välisteenistuses silmapaistvad tulemused;
- 2) kes on olnud välisteenistuses vanemnõunikuna vähemalt viis aastat.

(2) Erandkorras võib atesteerimiskomisjoni ettepanekul anda diplomaatilise auastme käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatud tingimusi järgimata karjääridiplomaadile, kes on saavutanud silmapaistvaid tulemusi Eesti välisteenistuses või rahvusvahelises institutsioonis.

§ 22. Diplomaatilise auastme andmine

(1) Diplomaatilise auastme annab eluajaks Vabariigi President.

(2) Vabariigi Presidendile teeb diplomaatilise auastme andmise ettepaneku Vabariigi Valitsus. Sellekohase taotluse esitab Vabariigi Valitsusele valdkonna eest vastutav minister atesteerimiskomisjoni ettepanekul.

§ 23. Diplomaatilise auastme äravõtmine

(1) Diplomaatilise auastme võib ära võtta Vabariigi President, kui diplomaat on kriminaalkorras karistatud.

(2) Vabariigi Presidendile teeb diplomaatilise auastme äravõtmise ettepaneku Vabariigi Valitsus. Sellekohase taotluse esitab Vabariigi Valitsusele valdkonna eest vastutav minister atesteerimiskomisjoni ettepanekul.

3. jagu Välisministeeriumi diplomaatilisele ametikohale nimetamine ja välisteenistusse võtmine

§ 24. Välisteenistusse võtmise tingimused

Välisteenistusse võib võtta isiku:

- 1) kellel on Eesti kodakondsus;
- 2) kellel on kõrgharidus;
- 3) kes valdab vähemalt kahte võõrkeelt, millest üks on inglise või prantsuse keel, [valdkonna eest vastutava ministri](#) kehtestatud ulatuses;
- 4) kelle majanduslikud või muud kohustused ei takista välisteenistuses olemist;

- 5) kelle tervis võimaldab töötada välisteenistuses;
- 6) kes on ustav Eesti põhiseaduslikule korrale, kaitseb Eesti iseseisvust ning on oma tegevuses korrektne ja väärikas, hoides kõrgel Eesti rahvusvahelist mainet.

§ 25. Välisteenistusse võtmise kord

- (1) Välisteenistusse võtmise alus on atesteerimiskomisjoni ettepanek.
- (2) Isik võetakse välisteenistusse karjääridiplomaadiks, andes talle teenistusastme valdkonna eest vastutava ministri käskkirjaga selles märgitud kuupäeval.
- (3) Isik võetakse välisteenistusse erialadiplomaadiks välisesindusse lähetamise ajaks Välisministeeriumi kantsleri käskkirjaga.

§ 26. Välisministeeriumi diplomaatilisele ametikohale nimetamine

- (1) Välisministeeriumi diplomaatilisele ametikohale võib nimetada isiku, kes vastab välisteenistusse võtmise tingimustele.
- (2) Välisministeeriumi kantsler, asekancler ja peadirektor nimetatakse ametisse Vabariigi Valitsuse seaduses sätestatud korras. Välisministeeriumi asekancleri ametikoht täidetakse avaliku teenistuse seaduse § 16 lõigetes 1–4 ja 7 sätestatud korras.
[RT I, 26.03.2013, 3- jõust. 01.04.2013]
- (3) Käesoleva paragrahvi lõikes 2 sätestamata diplomaatilisele ametikohale nimetab isiku Välisministeeriumi kantsler, kui käesolev seadus või konsulaarseadus ei näe ette teisiti.
- (4) Kui isikut ei ole karjääridiplomaadina välisteenistusse veel võetud, saab ta karjääridiplomaadi kandidaadiks, kui ta on nimetatud Välisministeeriumi diplomaatilisele ametikohale.

§ 27. Erakorraliseks ja täievoliliseks suursaadikuks nimetamine

- (1) Erakorralise ja täievolilise suursaadiku kandidatuuri esitab Vabariigi Valitsusele kinnitamiseks valdkonna eest vastutav minister atesteerimiskomisjoni ettepanekul.
- (2) Vabariigi Valitsus kinnitab erakorralise ja täievolilise suursaadiku kandidatuuri ning esitab selle nõusoleku saamiseks Vabariigi Presidendile.
- (3) Vabariigi President annab nõusoleku erakorralise ja täievolilise suursaadiku kandidatuuri kinnitamiseks 30 kalendripäeva jooksul ettepaneku saamisest arvates. Nõusoleku saamisest teatab Välisministeerium Riigikogu väliskomisjonile.
- (4) Pärast erakorralise ja täievolilise suursaadiku kandidatuuri kinnitamist taotleb Välisministeerium erakorralise ja täievolilise suursaadiku kandidaadile selle välisriigi pädeva asutuse nõusolekut (*agrément*’i), kuhu suursaadiku kandidaat soovitakse akrediteerida. Kui erakorralise ja täievolilise suursaadiku kandidaat soovitakse akrediteerida rahvusvahelise organisatsiooni juurde, taotleb Välisministeerium vajaduse korral selle organisatsiooni nõusolekut (*agrément*’i).
- (5) Valdkonna eest vastutav minister teatab Vabariigi Valitsusele nõusoleku (*agrément*’i) saamisest ning Vabariigi Valitsus teeb Vabariigi Presidendile ettepaneku nimetada kandidaat erakorraliseks ja täievoliliseks suursaadikuks.
- (6) Vabariigi President nimetab kandidaadi erakorraliseks ja täievoliliseks suursaadikuks ning kirjutab alla tema volikirjale 30 kalendripäeva jooksul ettepaneku saamisest arvates.
- (7) Erakorralise ja täievolilise suursaadiku kandidaadi nime ei avalikustata enne tema nimetamist.

§ 28. Erakorralise ja täievolilise suursaadiku kohta teenistusalaste käskkirjade andmine

Vabariigi Presidendi nimetatud erakorralise ja täievolilise suursaadiku kohta annab teenistusalased käskkirjad valdkonna eest vastutav minister.
[RT I 2006, 32, 248- jõust. 01.01.2007]

4. jagu

Diplomaadi välisesindusse lähetamine, välisesinduse diplomaatilisele ametikohale nimetamine ja välisesindusest

Välisministeeriumi, lähetajaministeeriumi või selle valitsemisala asutuse käsutusse kutsumine

1. jaotis Diplomaadi välisesindusse lähetamine

§ 29. Diplomaadi välisesindusse lähetamine

- (1) Välisesindusse lähetamise eelduseks on:
- 1) karjääridiplomaadi vormikohane kandideerimistaotlus või suunatud pakkumise korral tema kirjalik nõusolek või
  - 2) erialadiplomaadi kirjalik nõusolek.
- (2) Välisesindusse diplomaatilisele ametikohale erialadiplomaadi lähetamiseks esitab lähetajaministeerium Välisministeeriumile taotluse ja teenistujat käsitlevad dokumendid.
- (3) Välisesindusse lähetamise otsuse alus on atesteerimiskomisjoni ettepanek.
- (4) Välisesindusse lähetamise otsuse teeb ja välisesindusse lähetab Välisministeeriumi kantsler. Erialadiplomaadi välisesindusse lähetamise käskkiri koostatakse lähetajaministeeriumi eelnõu alusel ja lähetajaministeeriumi kantsleriga kooskõlastatult.
- (5) Kuni viieaastase lähetusaja ja lähetuskohta saabumise kuupäeva määrab Välisministeeriumi kantsler. Nimetatud lähetusaega võib poolte kokkuleppel lühendada või kuni kolme aasta võrra pikendada. Käesoleva seaduse § 40 punktides 3–7 toodud alustel võib lähetustähtaega lühendada ka diplomaadi nõusolekuta.

§ 30. Karjääridiplomaadi kandidaadi välisesindusse lähetamine

- (1) Karjääridiplomaadi kandidaadi võib lähetada välisesindusse põhjendatud juhul.
- (2) Välisesindusse lähetatava karjääridiplomaadi kandidaadi kohta kehtivad karjääridiplomaadi välisesindusse lähetamise tingimused ja kord ning sotsiaalsed tagatised, välja arvatud au- või teenistusastmetasu, esindustasu ning välisteenistuse staaži tasu.

§ 31. Välisesindusse lähetamise kord

- (1) Lähetamisest teatatakse diplomaadile võimaluse korral ette vähemalt kolm kuud ning talle antakse aega isiklike asjade korraldamiseks kuni üks nädal, mille jooksul ta on ametikohustustest vabastatud.
- (2) Diplomaadi välisesindusse lähetamise korra ning välisesindusse lähetamise taotlemisel esitatavate andmete ja dokumentide loetelu kehtestab [Vabariigi Valitsus](#) määrusega.

§ 32. Erialadiplomaadi töötamine välisesinduses

- (1) Erialadiplomaat allub välispoliitilistes ja esinduse töökorralduslikes küsimustes välisesinduse juhile ning erialaküsimustes lähetajaministeeriumi kantslerile ja tema poolt või õigusaktides määratud ametnikule.
- (2) Erialadiplomaat annab oma tegevusest korrapäraselt aru välisesinduse juhile ja lähetajaministeeriumi kantslerile või tema poolt või õigusaktis määratud ametnikule.
- (3) Erialadiplomaadi ametijuhendi kinnitab Välisministeeriumi kantsler. Ametijuhend koostatakse lähetajaministeeriumi eelnõu alusel ja lähetajaministeeriumi kantsleriga kooskõlastatult.
- (4) Erialadiplomaadi välisesinduses töötamise ajal peatub tema avaliku võimu teostamise õigus lähetajaministeeriumis või selle valitsemisala asutuses. Lähetajaministeeriumil või selle valitsemisala asutusel säilib erialadiplomaadi puhkuse arvestuse pidamise ning palga ja hüvitiste maksmise kohustus käesoleva seaduse kohaselt.
[RT I, 26.03.2013, 3- jõust. 01.04.2013]
- (5) Erialadiplomaadi välisesinduses töötamisest tulenevad muud kulud jagavad lähetajaministeerium ja Välisministeerium kirjaliku kokkuleppe kohaselt. Välisesinduse halduskulud (töökoha maksumus) määratakse üks kuu enne uue eelarveaasta algust välisesinduse jooksva eelarveaasta tegelike halduskulude põhjal Välisministeeriumi kantsleri käskkirjaga.

2. jaotis

Välisesinduse diplomaatilisele ametikohale nimetamine

§ 33. Välisesinduse diplomaatilisele ametikohale nimetamine

Välisesinduse diplomaatilisele ametikohale nimetatakse diplomaat ja põhjendatud juhul karjääridiplomaadi kandidaat.

§ 34. Saadikuks nimetamine

Karjääridiplomaadi nimetamine saadikuks toimub käesoleva seaduse §-s 27 sätestatud korras.

§ 35. Saadiku ametikohale nimetamine

Vabariigi Presidendi nimetatud saadiku nimetab ametikohale valdkonna eest vastutav minister.

§ 36. Asjuri nimetamine

Asjuri nimetab valdkonna eest vastutav minister atesteerimiskomisjoni ettepanekul, teatades sellest kirjalikult Vabariigi Valitsusele ja Vabariigi Presidendile.

§ 37. Konsuli välisesinduse juhiks nimetamine

Peakonsuli, konsuli ja asekonsuli nimetab välisesinduse juhiks valdkonna eest vastutav minister atesteerimiskomisjoni ettepanekul ning konsulaarseaduses sätestatud arvestades.
[RT I 2009, 29, 175- jõust. 01.07.2009]

3. jaotis Välisesindusest ajutiselt Välisministeeriumi ning lähetajaministeeriumi käsutusse kutsumine

§ 38. Karjääridiplomaadi ajutiselt Välisministeeriumi käsutusse kutsumine

(1) Erakorralise ja täievolilise suursaadiku, saadiku ning asjuri võib välisesindusest ajutiselt kuni kolmeks kuuks kutsuda Eestisse Välisministeeriumi käsutusse valdkonna eest vastutav minister, teatades sellest kirjalikult Vabariigi Valitsusele ja Vabariigi Presidendile.

(2) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatata karjääridiplomaadi võib välisesindusest ajutiselt kuni kolmeks kuuks kutsuda Eestisse Välisministeeriumi käsutusse Välisministeeriumi kantsler.

(3) Käesoleva paragrahvi lõigetes 1 ja 2 nimetatud tähtaega võib rahvusvahelisest olukorrast või riikidevahelistest suhetest tingituna või Välisministeeriumi põhjendatud vajaduse korral pikendada kuni ühe aastani.

(4) Välisministeeriumi käsutusse ajutiselt kutsutud karjääridiplomaat täidab neid ametikohajärgseid ülesandeid, mis talle Eestis määratakse, ning nende ülesannete täitmise eest makstakse talle palka käesoleva seaduse kohaselt.

(5) Kui see on võimalik, antakse diplomaadile Välisministeeriumi käsutusse ajutise kutsumise korral aega isiklike asjade korraldamiseks kuni üks nädal, mille jooksul ta on ametikohustustest vabastatud.

(6) Karjääridiplomaati võib ajutiselt Välisministeeriumi käsutusse kutsuda ka tema nõusolekuta.

§ 39. Erialadiplomaadi ajutiselt lähetajaministeeriumi käsutusse kutsumine

(1) Erialadiplomaadi võib välisesindusest ajutiselt kuni kolmeks kuuks kutsuda Eestisse lähetajaministeeriumi käsutusse lähetajaministeeriumi kantsler Välisministeeriumi kantsleriga kooskõlastatult. Lähetajaministeeriumi põhjendatud vajaduse korral võib nimetatud aega pikendada kuni ühe aastani.

(2) Rahvusvahelisest olukorrast või riikidevahelistest suhetest tingituna võib erialadiplomaadi kutsuda välisesindusest ajutiselt kuni kolmeks kuuks Eestisse lähetajaministeeriumi käsutusse Välisministeeriumi kantsler lähetajaministeeriumi kantsleriga kooskõlastatult. Vajaduse korral võib nimetatud tähtaega pikendada kuni ühe aastani.

(3) Lähetaajaministeeriumi käsutusse ajutiselt kutsutud erialadiplomaat täidab neid ametikohajärgseid ülesandeid, mis talle Eestis määratakse, ning nende ülesannete täitmise eest makstakse talle palka avaliku teenistuse seaduse või muu seaduse kohaselt.

(4) Kui see on võimalik, antakse erialadiplomaadile lähetaajaministeeriumi käsutusse ajutise kutsumise korral aega isiklike asjade korraldamiseks kuni üks nädal, mille jooksul ta on ametikohustustest vabastatud.

(5) Erialadiplomaati võib ajutiselt lähetaajaministeeriumi käsutusse kutsuda ka tema nõusolekuta.

5. jagu

Välisesinduse diplomaatilisel ametikohalt tagasikutsumine

§ 40. Välisesinduse diplomaatilisel ametikohalt tagasikutsumise alused

Välisesinduse diplomaatilisel ametikohalt tagasikutsumise aluseks võib olla:

- 1) diplomaadi lähetuse lõppemine;
- 2) diplomaadi taotlus;
- 3) asukohariigi või rahvusvahelise organisatsiooni taotlus;
- 4) diplomaadi sobimatus ametikohale;
- 5) diplomaadi tervis, sealhulgas tema töövõimetus arstitõendi alusel üle kahe kuu lähetusaastas;
- 6) diplomaadi üleviimine teisele ametikohale;
- 7) diplomaadi lapsehoolduspuhkusele jäämine;
- 8) diplomaadi teenistusest vabastamine.

§ 41. Välisesinduse diplomaatilisel ametikohalt tagasikutsumine

(1) Karjääridiplomaadi kutsub välisesinduse diplomaatilisel ametikohalt tagasi Välisministeeriumi kantsler, kui käesolev seadus või konsulaarseadus ei näe ette teisiti.

(2) Erialadiplomaadi kutsub välisesinduse diplomaatilisel ametikohalt tagasi Välisministeeriumi kantsler lähetaajaministeeriumi kantsleri ettepanekul ja viimasega kooskõlastatult.

(3) Erakorralise ja täievolilise suursaadiku ja saadiku kutsub Vabariigi Valitsuse ettepanekul tagasi Vabariigi President, kes kirjutab tema tagasikutsumiskirjale alla 30 kalendripäeva jooksul ettepaneku saamisest arvates. Vabariigi Valitsusele teeb asjakohase taotluse valdkonna eest vastutav minister atesteerimiskomisjoni ettepanekul.

(4) Asjuri kutsub tagasi valdkonna eest vastutav minister, teatades sellest kirjalikult Vabariigi Valitsusele ja Vabariigi Presidendile.

(5) Välisesinduse juhina töötavad peakonsul, konsul ja aseconsul kutsutakse tagasi konsulaarseaduse kohaselt.

(6) Kui esineb käesoleva seaduse § 40 punktides 2, 4, 5, 6, 7 või 8 nimetatud alus, on diplomaadi välisesinduse diplomaatilisel ametikohalt tagasikutsumise otsuse aluseks atesteerimiskomisjoni ettepanek.

§ 42. Välisesindusest tagasikutsumise kord

(1) Välisesindusest tagasikutsumise puhul teatatakse diplomaadile võimaluse korral ette vähemalt üks kuu ja talle antakse aega isiklike asjade korraldamiseks kuni üks nädal, mille jooksul ta on ametikohustustest vabastatud.

(2) Diplomaadi välisesindusest tagasikutsumise korra ning tagasikutsumise taotlemisel esitatavate andmete ja dokumentide loetelu kehtestab [Vabariigi Valitsus](#) määrusega.

6. jagu

Välisteenistusest ja teenistusest vabastamine

§ 43. Karjääridiplomaadi teenistusest vabastamine

(1) Karjääridiplomaat vabastatakse teenistusest avaliku teenistuse seaduses sätestatud alustel ja korras.

(2) Karjääridiplomaadi võib vabastada teenistusest, kui teda ei ole välisesindusest tagasikutsumise korral lähetuse lõppemise päevaks valitud Välisministeeriumi vabale ametikohale ning kui ta ei ole võtnud vastu suunatud pakkumist. Teenistuja vabastatakse teenistusest lähetuse lõppemise päevale järgneval tööpäeval.

§ 44. Erialadiplomaadi välisteenistusest vabastamine

Erialadiplomaat vabastatakse välisteenistusest välisesindusest tagasikutsumise korral.

3. peatükk HALDUSTEENISTUJA

1. jagu Välisesinduse mittediplomaatilised teenistuskohad ja palgaastmed

[RT I, 26.03.2013, 3- jõust. 01.04.2013]

§ 45. Välisesinduse mittediplomaatiliste teenistukohtade nimetused ja nendele vastavad palgaastmed [RT I, 26.03.2013, 3- jõust. 01.04.2013]

Välisesinduse mittediplomaatiliste teenistukohtade nimetused ja nendele vastavad palgaastmed on:
[RT I, 26.03.2013, 3- jõust. 01.04.2013]

1)	talituse juhataja	palgaaste 10–11
2)	divisjoni juhataja	palgaaste 8–9
3)	ekspert; insener	palgaaste 7
4)	raamatupidaja; tõlk; spetsialist; ökonomist; finantsist; arhivaar	palgaaste 5–6
5)	abi	palgaaste 4
6)	referent; konsulaarsekretär; infosekretär	palgaaste 3
7)	sekretär; tehnik-autojuht; administraator; turvamees; viisatöötleja	palgaaste 2
8)	tehnik; valvur; autojuht	palgaaste 1

§ 46. Välisesinduse mittediplomaatiliste teenistukohtade nimetuste täiendamine ja nendele vastavad palgaastmed [RT I, 26.03.2013, 3- jõust. 01.04.2013]

(1) Teenistuskoha nimetust võib kasutada koos rahvusvahelisest tavast tuleneva, tööülesandeid või tegevusala täpsustava täiendiga.
[RT I, 26.03.2013, 3- jõust. 01.04.2013]

(2) Teenistuskoha nimetusi «ekspert», «insener», «spetsialist», «ökonomist», «finantsist», «tõlk», «arhivaar» ja «raamatupidaja» võib peale käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud täiendi kasutada koos täiendiga «pea-» või «vanem-» sellisel teenistuskohal, kus eeldatakse suuremat oskusteavet ja vastutust. Teenistuskoha nimetusi «abi» ja «referent» võib peale käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud täiendi kasutada koos täiendiga «vanem-».
[RT I, 26.03.2013, 3- jõust. 01.04.2013]

(3) Sellise teenistuskoha palgaaste, mille nimetuse täiendiks on «pea-», on kahe astme võrra kõrgem ning sellise teenistuskoha palgaaste, mille nimetuse täiendiks on «vanem-», on ühe astme võrra kõrgem §-s 45 sätestatud teenistuskohale vastavast kõrgeimast palgaastmest.
[RT I, 26.03.2013, 3- jõust. 01.04.2013]

(4) Välisministeeriumi koosseisulised ja koosseisuvälised mittediplomaatilised teenistuskohad, nende nimetused ning teenistuskohale vastava palgaastme määrab valdkonna eest vastutav minister.
[RT I, 26.03.2013, 3- jõust. 01.04.2013]

2. jagu

Haldusteenistuja välisesindusse lähetamine, välisesinduse mittediplomaatilisele teenistuskohale nimetamine ning välisesindusest Välisministeeriumi või lähetajaministeeriumi käsutusse kutsumine

[RT I, 26.03.2013, 3- jõust. 01.04.2013]

1. jaotis

Haldusteenistuja välisesindusse lähetamine ja välisesinduse mittediplomaatilisele teenistuskohale nimetamine

[RT I, 26.03.2013, 3- jõust. 01.04.2013]

§ 47. Välisesindusse lähetamise tingimused

(1) Välisesindusse võib lähetada haldusteenistuja:

- 1) kellel on Eesti kodakondsus;
- 2) kellel on vähemalt keskharidus;
- 3) kes valdab vähemalt välisesinduse asukohariigi keelt või seal levinud võõrkeelt [valdkonna eest vastutava ministri](#) kehtestatud ulatuses;
- 4) kelle tervis võimaldab töötada välisesinduses;
- 5) kes on ustav Eesti põhiseaduslikule korrale, kaitseb Eesti iseseisvust ning on oma tegevuses korrektne ja väärikas, hoides kõrgel Eesti Vabariigi rahvusvahelist mainet.

[RT I, 26.03.2013, 3- jõust. 01.04.2013]

(2) Välisministeerium või lähetajaministeerium või selle valitsemisala asutus teavitab haldusteenistujat enne käesoleva seaduse § 48 lõikes 1 nimetud kandideerimistaotluse esitamist või nõusoleku andmist, et välisesinduses mittediplomaatilisel teenistuskohal töötavale haldusteenistujale kohaldatakse käesolevat seadust.

[RT I, 26.03.2013, 3- jõust. 01.04.2013]

§ 48. Välisesindusse lähetamine ja välisesinduse mittediplomaatilisele teenistuskohale nimetamine

[RT I, 26.03.2013, 3- jõust. 01.04.2013]

(1) Välisesindusse lähetamise eelduseks on:

- 1) koosseisulise haldusteenistuja vormikohane kandideerimistaotlus või suunatud pakkumise korral tema kirjalik nõusolek või
- 2) koosseisuvälise haldusteenistuja kirjalik nõusolek.

(2) Välisesindusse mittediplomaatilisele teenistuskohale koosseisuvälise haldusteenistuja lähetamiseks esitab lähetajaministeerium Välisministeeriumile taotluse ja teenistujat käsitlevad dokumendid.

[RT I, 26.03.2013, 3- jõust. 01.04.2013]

(3) Välisesindusse lähetamise otsuse alus on atesteerimiskomisjoni ettepanek.

(4) Välisesindusse lähetamise otsuse teeb ja välisesindusse lähetab Välisministeeriumi kantsler. Koosseisuvälise haldusteenistuja välisesindusse lähetamise käskkiri koostatakse lähetajaministeeriumi eelnõu alusel ja lähetajaministeeriumi kantsleriga kooskõlastatult.

(5) Kuni viieaastase lähetusaja ja lähetuskohta saabumise kuupäeva määrab Välisministeeriumi kantsler. Nimetatud lähetusajaga võib poolte kokkuleppel lühendada või kuni kolme aasta võrra pikendada. Käesoleva seaduse § 52 punktides 3–7 toodud alustel võib lähetustähtaega lühendada ka teenistuja nõusolekuta.

§ 49. Välisesindusse lähetamise kord

(1) Haldusteenistujale teatatakse lähetamisest võimaluse korral ette vähemalt kolm kuud ning talle antakse aega isiklike asjade korraldamiseks kuni üks nädal, mille jooksul ta on teenistuskohustustest vabastatud.

[RT I, 26.03.2013, 3- jõust. 01.04.2013]

(2) Haldusteenistuja välisesindusse lähetamise korra ning välisesindusse lähetamise taotlemisel esitatavate andmete ja dokumentide loetelu kehtestab [Vabariigi Valitsus](#) määrusega.

§ 50. Koosseisuvälise haldusteenistuja töötamine välisesinduses

(1) Koosseisuvälise haldusteenistuja alluvus määratakse ametijuhendis.

(2) Koosseisuvälise haldusteenistuja ametijuhendi kinnitab Välisministeeriumi kantsler. Ametijuhend koostatakse lähetajaministeeriumi eelnõu alusel ja lähetajaministeeriumi kantsleriga kooskõlastatult.

(3) Välisesinduses töötamise ajal kohaldatakse koosseisuvälise haldusteenistuja töösuhtele lähetajaministeeriumi või selle valitsemisala asutusega töölepingu seaduse § 19 punkti 6 või tema avaliku võimu teostamise õigus peatub lähetajaministeeriumis või selle valitsemisala asutuses. Lähetajaministeeriumil või selle valitsemisala asutusel säilib koosseisuvälise haldusteenistuja puhkuse arvestuse pidamise ning palga ja hüvitiste maksmise kohustus käesoleva seaduse kohaselt.

[RT I, 26.03.2013, 3- jõust. 01.04.2013]

(4) Koosseisuvälise haldusteenistuja välisesinduses töötamisest tulenevad muud kulud jagavad lähetajaministeerium ja Välisministeerium käesoleva seaduse § 32 lõike 5 kohaselt.

2. jaotis

Välisesindusest ajutiselt Välisministeeriumi või lähetajaministeeriumi käsutusse kutsumine

§ 51. Haldusteenistuja ajutiselt välisesindusest Välisministeeriumi või lähetajaministeeriumi käsutusse kutsumine

(1) Koosseisulise haldusteenistuja võib välisesindusest ajutiselt kuni kolmeks kuuks kutsuda Eestisse Välisministeeriumi käsutusse Välisministeeriumi kantsler.

(2) Koosseisuvälise haldusteenistuja võib välisesindusest ajutiselt kuni kolmeks kuuks kutsuda Eestisse lähetajaministeeriumi käsutusse lähetajaministeeriumi kantsler Välisministeeriumi kantsleriga kooskõlastatult.

(3) Rahvusvahelisest olukorrast või riikidevahelistest suhetest tingituna võib koosseisuvälise haldusteenistuja kutsuda välisesindusest ajutiselt kuni kolmeks kuuks Eestisse lähetajaministeeriumi käsutusse Välisministeeriumi kantsler lähetajaministeeriumi kantsleriga kooskõlastatult.

(4) Käesoleva paragrahvi lõigetes 1–3 nimetatud aega võib rahvusvahelisest olukorrast või riikidevahelistest suhetest tingituna või Välisministeeriumi või lähetajaministeeriumi põhjendatud vajaduse korral pikendada kuni ühe aastani.

(5) Välisministeeriumi käsutusse ajutiselt kutsutud haldusteenistuja täidab neid teenistuskohajärgseid ülesandeid, mis talle Eestis määratakse, ning nende ülesannete täitmise eest makstakse talle töötasu töölepingu seaduse kohaselt või palka avaliku teenistuse seaduse kohaselt vastavalt valdkonna eest vastutava ministri kehtestatud palgajuhendile.

[RT I, 26.03.2013, 3- jõust. 01.04.2013]

(6) Lähetajaministeeriumi käsutusse ajutiselt kutsutud haldusteenistuja täidab neid teenistuskohajärgseid ülesandeid, mis talle Eestis määratakse, ning nende ülesannete täitmise eest makstakse talle töötasu töölepingu seaduse kohaselt või palka avaliku teenistuse seaduse või muu seaduse kohaselt.

[RT I, 26.03.2013, 3- jõust. 01.04.2013]

(7) Kui see on võimalik, antakse haldusteenistujale Välisministeeriumi või lähetajaministeeriumi käsutusse ajutise kutsumise korral aega isiklike asjade korraldamiseks kuni üks nädal, mille jooksul ta on teenistuskohustustest vabastatud.

[RT I, 26.03.2013, 3- jõust. 01.04.2013]

(8) Haldusteenistuja võib ajutiselt Välisministeeriumi või lähetajaministeeriumi käsutusse kutsuda ka tema nõusolekuta.

3. jagu

Haldusteenistuja välisesindusest tagasikutsumine

§ 52. Välisesindusest tagasikutsumise alused

Välisesindusest tagasikutsumise aluseks võib olla:

- 1) haldusteenistuja lähetuse lõppemine;
- 2) haldusteenistuja taotlus;
- 3) asukohariigi või rahvusvahelise organisatsiooni taotlus;
- 4) haldusteenistuja sobimatus teenistuskohale;

[RT I, 26.03.2013, 3- jõust. 01.04.2013]

- 5) haldusteenistuja tervis, sealhulgas tema töövõimeetus arstitõendi alusel üle kahe kuu lähetusaastas;
- 6) haldusteenistuja üleviimine teisele teenistuskohale;
[RT I, 26.03.2013, 3- jõust. 01.04.2013]
- 7) haldusteenistuja lapsehoolduspuhkusele jäämine;
- 8) haldusteenistuja Välisministeeriumi teenistusest vabastamine.

§ 53. Välisesindusest tagasikutsumine

- (1) Koosseisulise haldusteenistuja kutsub välisesindusest tagasi Välisministeeriumi kantsler.
- (2) Koosseisuvälise haldusteenistuja kutsub välisesindusest tagasi Välisministeeriumi kantsler lähetajaministeeriumi kantsleri ettepanekul ja viimasega kooskõlastatult.
- (3) Kui esineb käesoleva seaduse § 52 punktides 2, 4, 5, 6, 7 või 8 nimetatud alus, on haldusteenistuja välisesinduse mittediplomaatilisel teenistuskohalt tagasikutsumise otsuse aluseks atesteerimiskomisjoni ettepanek.
[RT I, 26.03.2013, 3- jõust. 01.04.2013]

§ 54. Välisesindusest tagasikutsumise kord

- (1) Välisesindusest tagasikutsumise puhul teatatakse haldusteenistujale võimaluse korral ette vähemalt üks kuu ja talle antakse aega isiklike asjade korraldamiseks kuni üks nädal, mille jooksul ta on teenistuskohustustest vabastatud.
[RT I, 26.03.2013, 3- jõust. 01.04.2013]
- (2) Haldusteenistuja välisesindusest tagasikutsumise korra ning tagasikutsumise taotlemisel esitatavate andmete ja dokumentide loetelu kehtestab [Vabariigi Valitsus](#) määrusega.

4. jagu

Haldusteenistuja teenistusest vabastamine

§ 55. Haldusteenistuja vabastamine Välisministeeriumi teenistusest

- (1) Töölepingu alusel töötava koosseisulise haldusteenistuja tööleping lõpeb töölepingu seaduses sätestatud alustel ja korras. Ametnikuna töötav koosseisuline haldusteenistuja vabastatakse teenistusest avaliku teenistuse seaduses sätestatud alustel.
[RT I, 26.03.2013, 3- jõust. 01.04.2013]
- (2) Lisaks käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatule võib koosseisulise haldusteenistuja töölepingu üles öelda või vabastada ta teenistusest, kui teda ei ole välisesindusest tagasikutsumise korral lähetuse lõppemise päevaks valitud Välisministeeriumi vabale teenistuskohale ning kui ta ei ole vastu võtnud suunatud pakkumist. Teenistuja vabastatakse teenistusest või tema tööleping öeldakse üles lähetuse lõppemise päevale järgnevast tööpäevast.
[RT I, 26.03.2013, 3- jõust. 01.04.2013]
- (3) Koosseisuvälise haldusteenistuja vabastatakse Välisministeeriumi teenistusest või tema tööleping lõpeb välisesindusest tagasikutsumise korral.
[RT I, 26.03.2013, 3- jõust. 01.04.2013]

4. peatükk

TEENISTUJA ÕIGUSED, SOTSIAALSED TAGATISED JA KOHUSTUSED

1. jagu

Teenistuja õigused ja sotsiaalsed tagatised

§ 56. Tasustamine

- (1) Teenistujale makstakse palka käesoleva seaduse kohaselt ning töölepingu seaduses sätestatud korras.
[RT I 2009, 36, 234- jõust. 01.07.2009]
- (2) Teenistuja palk koosneb käesoleva seadusega kehtestatud palgaastmele vastavast ametipalgast, millele lisanduvad käesoleva seaduse ja muude õigusaktide kohaselt makstavad lisatasud.

(3) Teenistujatele kehtestatakse ühtne palgaastmestik 1–17 palgaastmega. Diplomaatilistele ametikohtadele vastavad palgaastmed on kehtestatud käesoleva seaduse §-des 5–7 ning mittediplomaatilistele teenistuskohdadele vastavad palgaastmed §-des 45 ja 46.
[RT I, 26.03.2013, 3- jõust. 01.04.2013]

(4) Ametipalk on palgaastmele vastav kuupalgamäär.

(5) Kuupalgamäär on teenistuja teenistuskoha palgaastmele vastav käesoleva paragrahvi lõike 10 alusel kehtestatud rahasumma.
[RT I, 26.03.2013, 3- jõust. 01.04.2013]

(6) Lisatasu nõutavast tulemuslikuma töö eest võib määrata teenistuja kvalifikatsiooni ja töötulemuste hindamise alusel ning see võib moodustada kuni 30% ametipalgast.

(7) Lisatasu täiendavate teenistusülesannete täitmise eest võib määrata äraoleva teenistuja asendamise, mitteresideeriva erakorralise ja täievolilise suursaadiku ülesannete või ametijuhendis kehtestamata ülesannete täitmise eest ning see võib moodustada kuni 30% teenistuja ametipalgast; asendamise korral 30% asendatava ametipalgast, kui viimane on asendaja ametipalgast suurem.

(8) Valdkonna eest vastutav minister võib oma käskkirjaga erandkorras kehtestada ministeeriumi nende teenistuskohdade loetelu, millele käesoleva paragrahvi lõigetes 6 ja 7 kehtestatud piirang ei laiene. Koosseisuväliste teenistuskohdade puhul kooskõlastatakse nimetatud õigusakt lähetajaministeeriumiga.
[RT I, 26.03.2013, 3- jõust. 01.04.2013]

(9) Preemiat võib teenistujatele maksta individuaalse või kollektiivse panuse eest Välisministeeriumi, selle struktuuriüksuse või lähetajaministeeriumi eesmärkide saavutamisse.

(10) Palgaastmetele vastavad kuupalgamäärad ning preemia ja lisatasu maksmise korra kehtestab valdkonna eest vastutav minister palgajuhendiga, mis on kooskõlastatud Rahandusministeeriumiga, kusjuures erialadiplomaate ja koosseisuväliseid haldusteenistujaid puudutavas osas kooskõlastatakse palgajuhend lähetajaministeeriumidega. Kantsleri põhipalk on 90 protsenti ministrile makstavast ametipalgast.
[RT I, 26.03.2013, 3- jõust. 01.04.2013]

(11) [Kehtetu -RT I, 06.07.2012, 1- jõust. 01.04.2013]

§ 57. Lisatasu võõrkeelte valdamise eest

(1) Teenistujale, kes valdab valdkonna eest vastutava ministri kehtestatud ulatuses vähemalt kolme võõrkeelt, makstakse kolmanda ja iga järgmise võõrkeele valdamise eest igal kuul lisatasu 5% ametipalgast, kuid kokku mitte üle 15%.

(2) Teenistujale, kellel on doktorikraad või sellega võrdsustatud akadeemiline kraad, makstakse igal kuul lisatasu 5% ametipalgast.

(3) Käesolevas paragrahvis sätestatud lisatasude maksmise tingimused ja korra kehtestab [valdkonna eest vastutav minister](#) määrusega.

§ 58. [Kehtetu -RT I 2007, 16, 77- jõust. 01.01.2008]

§ 59. Välisteenistuse staaži tasu ja muud staažitasud

(1) Diplomaadile makstakse igal kuul lisatasuna välisteenistuse staaži tasu järgmiselt:

- 1) 4–6-aastase teenistusstaaži eest – 4% ametipalgast;
- 2) 7–9-aastase teenistusstaaži eest – 7% ametipalgast;
- 3) 10–12-aastase teenistusstaaži eest – 10% ametipalgast;
- 4) 13–15-aastase teenistusstaaži eest – 13% ametipalgast;
- 5) 16–18-aastase teenistusstaaži eest – 16% ametipalgast;
- 6) 19–21-aastase teenistusstaaži eest – 19% ametipalgast;
- 7) 22–24-aastase teenistusstaaži eest – 22% ametipalgast;
- 8) 25–27-aastase teenistusstaaži eest – 25% ametipalgast;
- 9) 28–29-aastase teenistusstaaži eest – 28% ametipalgast;
- 10) alates 30-aastasest teenistusstaažist – 30% ametipalgast.

(2) [Kehtetu -RT I, 06.07.2012, 1- jõust. 01.04.2013]

(3) [Kehtetu -RT I, 06.07.2012, 1- jõust. 01.04.2013]

(4) Kui erialadiplomaadile makstakse avalikku teenistust reguleeriva eriseadusega ette nähtud samalaadset lisatasu, siis lõikes 1 nimetatud lisatasu talle ei maksta.

(5) [Kehtetu -RT I, 26.03.2013, 3- jõust. 01.04.2013]

(6) [Kehtetu -RT I, 06.07.2012, 1- jõust. 01.04.2013]

§ 60. Välisteenistuse staaži arvestamine ja diplomaatilise teenistusastme säilitamine

(1) Välisteenistuse staaži arvestamise alus on töötamine diplomaatilisel ametikohal, mida arvestatakse täisaastates.

(2) Karjääridiplomaadi välisteenistuse staaži hulka arvatakse välisteenistuse ajal täiskasvanute koolituse seaduse kohaselt tasemeõppes ja tööalase enesetäiendamise eesmärgiga täienduskoolituses olnud aeg. Sel ajal säilib ka diplomaatiline teenistusaste.

[RT I, 23.03.2015, 5- jõust. 01.07.2015]

(3) Karjääridiplomaadi välisteenistuse staaži hulka võib arvata töötamise rahvusvahelises organisatsioonis, kui töötamine ja välisteenistuse staaži säilitamine on kooskõlastatud Välisministeeriumi kantsleriga. Sel ajal säilib ka diplomaatiline teenistusaste.

(4) Karjääridiplomaadi töötamisel Vabariigi Presidendi Kantsleis, peaministri büroos või Riigikogu Kantsleis arvatakse seal töötamise aeg välisteenistuse staaži hulka ning tema diplomaatiline teenistusaste säilib. Karjääridiplomaadi välisteenistuse staaži hulka võib arvata ka töötamise mõne muu riigiasutuse või kohaliku omavalitsuse asutuse ametikohal, mis on otseselt seotud välissuhtlemisega, kui töötamine ja välisteenistuse staaži säilitamine on kooskõlastatud Välisministeeriumi kantsleriga. Sel ajal säilib ka diplomaatiline teenistusaste.

(5) Käesoleva paragrahvi lõigetes 2–4 nimetatud juhtudel peatatakse teenistussuhe Välisministeeriumiga ning sel ajal välisteenistuse staaži tasu ei maksta.

§ 61. Diplomaatilise au- ja teenistusastme tasu

(1) Diplomaatilise teenistusastmega karjääridiplomaadile makstakse välisteenistuses oleku ajal igal kuul diplomaatilise teenistusastme tasu.

(2) Diplomaatilise auastmega karjääridiplomaadile makstakse välisteenistuses oleku ajal igal kuul diplomaatilise auastme tasu.

(3) Käesoleva seaduse § 60 lõigetes 2–4 nimetatud juhtudel diplomaatilise au- ega teenistusastme tasu ei maksta.

(4) Diplomaatilise au- ja teenistusastme tasu maksmise korra ning tasu määrad kehtestab [Vabariigi Valitsus](#)määrusega.

§ 62. Esindustasu

(1) Välisteenistusse võtmise korral ja igal järgmisel teenistusaastal makstakse diplomaadile esindustasu pooleteise kuu ametipalga ulatuses, kui talle ei maksta teise avalikku teenistust reguleeriva eriseadusega ette nähtud samalaadset tasu. Kantslerile ei maksta esindustasu.

[RT I, 26.03.2013, 3- jõust. 01.04.2013]

(2) Esindustasu ei maksta teenistussuhte omal soovil peatamise ajal tasemeõppe või tööalase enesetäiendamise eesmärgiga täienduskoolitusega seotud õppepuhkuse, rasedus- ja sünnituspuhkuse, lapsendajapuhkuse, lapsehoolduspuhkuse ning rahvusvahelises organisatsioonis, teises riigiasutuses või kohaliku omavalitsuse asutuses töötamise tõttu.

[RT I, 23.03.2015, 5- jõust. 01.07.2015]

(3) Lõikes 2 nimetatud peatatud teenistussuhte jätkamise korral makstakse esindustasu jooksva kvartali viimasel kuul, lähtudes tööle naasmisel kehtivast ametipalgast.

§ 63. Välislähetustasu

(1) Välisesinduses töötamise ajal makstakse teenistujale igal kuul välislähetustasu.

(2) Teenistuja välislähetustasu arvutatakse, korrutades välislähetustasu lähtesumma välisesinduse asukohalinna koefitsiendiga.

(3) Välislähetustasu lähtesummad ning välislähetustasu arvutamise ja maksmise korra kehtestab [Vabariigi Valitsus](#)määrusega.

(4) Elukallidust, valuutakursside muutust, turvariske ja muid asjaolusid arvestades kehtestab [valdkonna eest vastutav minister](#) määrusega linnade koefitsiendid. Koefitsiendid vaadatakse üle ja vajaduse korral korrigeeritakse vähemalt üks kord kvartalis.

(5) Välislähetustasu ei maksta teenistuja õppepuhkuse, rasedus- ja sünnituspuhkuse, lapsehoolduspuhkuse, lapsendajapuhkuse ning palgata puhkuse ajal.

(6) Välislähetustasu ei maksta, kui teenistuja kutsutakse ajutiselt Välisministeeriumi, lähetajaministeeriumi või selle valitsemisala asutuse käsutusse käesoleva seaduse § 38, 39 või 51 alusel.

§ 64. Välisesinduses töötava teenistuja kasutuses olev eluruum

Välisesinduses töötava teenistuja kasutuses oleva eluruumi kulude hüvitamise alused ja korra kehtestab [valdkonna eest vastutav minister](#) määrusega.
[RT I, 28.06.2016, 1- jõust. 01.07.2016]

§ 65. Välisesinduses töötava teenistuja ja kaasasoleva perekonnaliikme kulude katmine

(1) Välisesinduses töötava teenistuja ja kaasasoleva perekonnaliikme eest kaetakse [Vabariigi Valitsuse](#) määrusega kehtestatud tingimustel ja korras:

- 1) kolimiskulud;
- 2) majutuskulud;
- 3) reisikindlustus- ja ravikulud, kui neid ei kaeta välislepingu või muu õigusakti kohaselt;
- 4) kaasasoleva lapse koolieelse lasteasutuse tasu või lapsehoidja palk;
- 5) alates viieaastase kaasasoleva lapse (või noorema, kui asukohariigis on ette nähtud varasem koolikohustus) põhi- ja keskhariiduse omandamise kulud;
- 6) Eestisse puhkusele ja sealt tagasi sõidu kulud üks kord lähetusaastas.

(2) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud kulude katmise aluseks on kuludokumendid.

(3) Kui teenistuja asub välisesindusesse tööle või kui ta kutsutakse sealt tagasi, makstakse talle hüvitisena teise riiki tööle asumise eest uue teenistuskoha ühe kuu ametipalk, kui see on suurem tema eelmisest ametipalgast. Kui teenistuja uue teenistuskoha ametipalk on eelmisest väiksem, makstakse talle eelmise teenistuskoha ametipalk.

[RT I, 26.03.2013, 3- jõust. 01.04.2013]

(4) Välisesinduses töötava teenistuja ning kaasasoleva perekonnaliikme käesoleva paragrahvi lõike 1 punktis 3 nimetatud ravikulude loetelu kehtestab [Vabariigi Valitsus](#) määrusega.

(5) Teenistuja puhkusele ja sealt tagasi sõidu kulude hüvitamise taotluse vormi kehtestab [valdkonna eest vastutav minister](#) määrusega.

§ 66. Kaasasoleva perekonnaliikme eest välislähetustasu suurendamine

(1) Diplomaadiga kaasasoleva mittetöötava abikaasa eest suurendatakse diplomaadi välislähetustasu 30% võrra.

(2) Haldusteenistujaga kaasasoleva mittetöötava abikaasa eest suurendatakse teenistuja välislähetustasu 25% võrra.

(3) Iga kaasasoleva lapse eest suurendatakse teenistuja välislähetustasu 15% võrra lauaüleva välislähetustasust.

(4) Teenistuja välislähetustasu kaasasoleva abikaasa eest ei suurendata, kui abikaasa ajutise töötamise või teenuse osutamise eest saadud tulu kvartalis ületab käesoleva seaduse § 67 lõikes 1 nimetatud tasumäära kahekordselt. Kaasasoleva mittetöötava abikaasa muud sissetulekud teenistuja välislähetustasu suurendamist ei mõjuta.

(5) Kaasasoleva perekonnaliikme eest teenistuja välislähetustasu suurendamise korra kehtestab [Vabariigi Valitsus](#) määrusega.

§ 67. Abikaasatasu

(1) Teenistujaga kaasasolevale mittetöötavale abikaasale makstakse igal kuul Eesti kahekordse kuu töötasu alammäära suurust abikaasatasu.

[RT I 2009, 65, 439- jõust. 01.01.2010]

(2) Abikaasatasu ei maksta ühe kuu tasumäära ulatuses, kui ajutise töötamise või teenuse osutamise eest saadud tulu kvartalis ületab käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud tasumäära kahekordselt.

(3) Abikaasatasa ei maksta teenistujaga kaasasolevale mittetöötavale abikaasale, kellele tehakse väljamakseid riikliku pensionikindlustuse seaduse, väljateenitud aastate pensionide seaduse, soodustingimustel vanaduspensionide seaduse, Eesti Vabariigi Ülemnõukogu XII koosseisu ning Riigikogu VII, VIII ja IX koosseisu liikmete pensioni seaduse või kogumispensionide seaduse alusel. Abikaasatasa ei maksta ka juhul, kui teenistuja kaasasolevale mittetöötavale abikaasale makstakse eripensionit avalikku teenistust reguleeriva eriseaduse alusel.

[RT I 2007, 44, 316- jõust. 14.07.2007]

(4) Abikaasatasa maksmise korra kehtestab [Vabariigi Valitsus](#)määrusega.

§ 68. Sotsiaalsete tagatiste säilitamine

(1) Kui teenistuja kutsutakse ajutiselt Välisministeeriumi, lähetajaministeeriumi või selle valitsemisala asutuse käsutusse käesoleva seaduse § 38, 39 või 51 alusel, kuid kaasasolev perekonnaliige jääb välisesinduse asukohariiki, jätkatakse kaasasoleva perekonnaliikme eest:

- 1) käesoleva seaduse § 65 lõikes 1 nimetatud kulude katmist;
- 2) käesoleva seaduse § 66 lõigetes 1 ja 2 nimetatud protsendimäära ning § 67 lõikes 1 nimetatud tasu maksmist;
- 3) käesoleva seaduse § 66 lõikes 3 nimetatud protsendimäära maksmist.

(2) Kui teenistuja ajutise Välisministeeriumi, lähetajaministeeriumi või selle valitsemisala asutuse käsutusse kutsumise korral tuleb kaasasolev perekonnaliige temaga Eestisse kaasa, jätkatakse abikaasa eest § 67 lõikes 1 nimetatud tasu maksmist ja hüvitatakse kaasasoleva perekonnaliikme eest Eestisse ja tagasi sõidu kulud. Samuti jätkatakse välisesinduse asukohariigis teenistuja eluruumiga seotud kulude hüvitamist. Muud kulud võib katta Välisministeeriumi kantsleri või lähetajaministeeriumi kantsleri otsuse alusel.

(3) Kui Välisministeeriumi, lähetajaministeeriumi või selle valitsemisala asutuse käsutusse kutsutakse ajutiselt teenistuja, kellel ei ole kaasasolevaid perekonnaliikmeid, jätkatakse välisesinduse asukohariigis teenistuja eluruumiga seotud kulude hüvitamist. Muud kulud võib katta Välisministeeriumi kantsleri või lähetajaministeeriumi kantsleri otsuse alusel.

(4) Kui teenistuja kutsutakse ennetähtaegselt ja erakorraliselt tagasi enne lähetusaja lõppemist, kuid kaasasolev perekonnaliige jääb välisesinduse asukohariiki kaasasoleva lapse kooliskäimise või muu mõjuva põhjuse tõttu, jätkatakse kaasasoleva perekonnaliikme eest:

- 1) käesoleva seaduse § 65 lõikes 1 nimetatud kulude katmist, kuid mitte kauem kui kuus kuud pärast teenistuja tagasikutsumist;
- 2) käesoleva seaduse § 66 lõigetes 1 ja 2 nimetatud protsendimäära ning § 67 lõikes 1 nimetatud tasu maksmist, kuid mitte kauem kui kuus kuud pärast teenistuja tagasikutsumist;
- 3) käesoleva seaduse § 66 lõikes 3 nimetatud protsendimäära maksmist, kuid mitte kauem kui kuus kuud pärast teenistuja tagasikutsumist.

(5) Kui teenistuja kutsutakse erakorraliselt tagasi enne lähetusaja lõppemist ja teenistujaga kaasasolev abikaasa ei leia pärast Eestisse naasmist tööd, makstakse talle käesoleva seaduse § 67 lõikes 1 nimetatud tasu, kuid mitte kauem kui kuue kuu jooksul pärast Eestisse naasmist.

(6) Teenistuja põhi- ja lisapuhkuse ajal jätkatakse teenistujale ja temaga kaasasolevale perekonnaliikmele (ka asukohariigist äraoleku korral):

- 1) käesoleva seaduse § 63 lõikes 1 nimetatud tasu maksmist;
- 2) käesoleva seaduse § 65 lõikes 1 nimetatud kulude hüvitamist;
- 3) käesoleva seaduse § 66 lõigetes 1 ja 2 nimetatud protsendimäära ning § 67 lõikes 1 nimetatud tasu maksmist;
- 4) käesoleva seaduse § 66 lõikes 3 nimetatud protsendimäära maksmist.

(7) Kui kaasasolev mittetöötav abikaasa on asukohariigist ajutiselt ära sünnituse tõttu Eestis, jätkatakse tema eest käesoleva seaduse § 67 lõikes 1 nimetatud tasu maksmist, kuid mitte kauem kui kaks kuud.

(8) Kui kaasasolev perekonnaliige on asukohariigist ajutiselt ära muul põhjusel, jätkatakse teenistujale käesoleva seaduse § 66 lõikes 3 nimetatud protsendimäära ning abikaasale § 67 lõikes 1 nimetatud tasu maksmist 60 kalendripäeva eest lähetusaasta jooksul tingimusel, et välisesinduse asukohariigis viibitakse teenistuja lähetusaasta jooksul vähemalt 183 päeva.

(9) Üks kord lähetusaasta jooksul võib Välisministeeriumi kantsleri või lähetajaministeeriumi kantsleri loal hüvitada osaliselt või täielikult teenistuja ja tema kaasasoleva perekonnaliikme isiklikel põhjustel Eestisse ja tagasi sõidu kulud.

(10) Kui teenistuja abikaasa või laps ei ole temaga välisesinduses pikaajalises lähetuses kaasas, võib üks kord lähetusaasta jooksul Välisministeeriumi kantsleri või lähetajaministeeriumi kantsleri loal hüvitada abikaasa ning alaealise lapse või põhi- või keskharidust omandava või abi vajava töövõimetu täisealise lapse välisesinduse asukohariiki ja sealt tagasi sõidu kulud.

§ 69. Kaasasoleva perekonnaliikme eest teenistuja välislähetustasu suurendamise ja abikaasatasu maksmise piirangud

(1) Kaasasoleva perekonnaliikme eest teenistuja välislähetustasu suurendamist ja abikaasatasu maksmist mõjutavatest või mõjutada võivatest asjaoludest teatab teenistuja viivitamata esinduse juhile ja välisesinduse raamatupidamise eest vastutavale isikule.

(2) Kaasasoleva perekonnaliikme eest teenistuja välislähetustasu suurendamiseks ja abikaasatasu saamiseks valeandmete teadliku esitamise või tasude saamist mõjutavate asjaolude teatamata jätmise korral nõutakse enammakstud summa tagasi või tehakse tasaarveldus.

(3) Kaasasoleva perekonnaliikme eest suurendatud teenistuja välislähetustasu ja abikaasatasu tagastamist ei nõuta, kui lähetusaastas alla 183 päeva välisesinduse asukohariigis viibimise põhjus on teenistuja välisesindusest tagasikutsumine, ajutiselt Välisministeeriumi, lähetajaministeeriumi või selle valitsemisala asutuse käsutusse kutsumine või perekonnaliikme Eestisse naasmine mõjuval põhjusel. Viimasel juhul teeb otsuse Välisministeeriumi kantsler.

(4) Kui isik ei tagasta enammakstud summat kokkulepitud tähtajaks, teeb valdkonna eest vastutav minister talle sellekohase ettekirjutuse koos hoiatusega. Hoiatuses märgitud tähtaja jooksul ettekirjutuse täitmata jätmise korral on valdkonna eest vastutaval ministril õigus anda ettekirjutus sundtäitmiseks täitemenetluse seadustikus ettenähtud korras.

§ 70. Palga, välislähetustasu, esindustasu, muude tasude ja hüvitiste maksmine

(1) Karjääridiplomaadi ja koosseisulise haldusteenistuja ametipalga, lisatasud, esindustasu, välislähetustasu, perekonnaliikmete eest suurendatud välislähetustasu ja abikaasatasu maksab ning käesoleva seaduse § 65 lõike 1 punktides 1–6 nimetatud kulud katab Välisministeerium.

(2) Erialadiplomaadi ja koosseisulise haldusteenistuja ametipalga, lisatasud, esindustasu, välislähetustasu, perekonnaliikmete eest suurendatud välislähetustasu ja abikaasatasu maksab ning käesoleva seaduse § 65 lõike 1 punktides 1–6 nimetatud kulud katab lähetajaministeerium.

§ 71. Teenistuja puhkus

(1) Teenistuja põhi- ja lisapuhkus ei või välisesinduses töötamise ajal ületada 60 päeva lähetusaastas.

(2) Enne puhkusele minekut teatab teenistuja vahetule juhile oma kontaktandmed ja võimaliku asukoha puhkuse ajal.

(3) Teenistuse huvides võib Välisministeeriumi kantsler katkestada teenistuja puhkuse struktuuriüksuse juhi, diplomaadi vahetu ülemuse või lähetajaministeeriumi kantsleri ettepanekul ilma teenistuja nõusolekuta. Välisministeeriumi koosseisulise teenistuja puhkuse katkestamisega seotud otsesed kulud hüvitab Välisministeerium. Kui puhkuse katkestamise ettepaneku teeb lähetajaministeeriumi kantsler, hüvitab sellega seotud otsesed kulud lähetajaministeerium.

(4) Välisesinduses töötava teenistuja Eestisse puhkusele ja puhkuselt teenistuskohale tagasi sõidu aeg arvatakse üks kord lähetusaasta jooksul töötaja sisse. Töötaja sisse arvatakse kokku kuni viis kalendripäeva tingimusel, et teenistuja kasutab võimalikult otstarbekat ja odavat sõiduvälist.

§ 72. Teenistuja sotsiaalsed tagatised välisriigis hukkumise või töövõime vähenemise korral

[RT I, 13.12.2014, 1- jõust. 01.07.2016 (jõustumine muudetud - RT I, 17.12.2015, 1)]

(1) Kui teenistuja sureb või tema töövõime väheneb teenistusülesannete täitmisel välisriigis, maksab riik hüvitist avaliku teenistuse seaduse § 49 alusel ja korras.

[RT I, 13.12.2014, 1- jõust. 01.07.2016 (jõustumine muudetud - RT I, 17.12.2015, 1)]

(2) Kui teenistuja välisriigis tööülesandeid täites sureb või hukkub, korraldab Välisministeerium riigi kulul põrnu toomise Eestisse, kui sellise kulutuse hüvitamine ei ole ette nähtud kindlustuslepingus.

(3) [Kehtetu -RT I, 13.12.2014, 1- jõust. 01.07.2016 (jõustumine muudetud - RT I, 17.12.2015, 1)]

(4) [Kehtetu -RT I, 13.12.2014, 1- jõust. 01.07.2016 (jõustumine muudetud - RT I, 17.12.2015, 1)]

(5) [Kehtetu -RT I, 13.12.2014, 1- jõust. 01.07.2016 (jõustumine muudetud - RT I, 17.12.2015, 1)]

§ 73. Muud sotsiaalsed tagatised

(1) Teenistuja peab läbima tervisekontrolli vähemalt üks kord kolme aasta jooksul. Välisministeeriumi või lähetajaministeeriumi nõudmisel tuleb tervisekontroll läbida sagedamini. Tervisekontrolli ulatuse kehtestab valdkonna eest vastutav minister käskkirjaga.

(2) Teenistuja ja tema kaasasoleva perekonnaliikme vaksineerimise kulud, sh asukohariigis puhkenud epideemia ajal, maksab Välisministeerium (koosseisuvälise teenistuja puhul lähetajaministeerium), kui vaksineerimine toimub Maailma Terviseorganisatsiooni ja Eesti Terviseameti soovitude või asukohariigi nõuete kohaselt.

[RT I 2009, 49, 331- jõust. 01.01.2010]

(3) Karjääridiplomaadi ja koosseisulise haldusteenistuja tervisekontrolli eest Eestis maksab Välisministeerium.

(4) Erialadiplomaadi ja koosseisuvälise haldusteenistuja tervisekontrolli eest Eestis maksab lähetajaministeerium.

2. jagu Teenistuja kohustused

§ 74. Üldnõuded

(1) Teenistuja peab:

- 1) olema ustav Eesti põhiseaduslikule korrale;
- 2) kaitsma Eesti iseseisvust;
- 3) olema oma tegevuses korrektne ja väärikas, hoides kõrgel Eesti rahvusvahelist mainet.

(2) Välisesinduses töötav teenistuja:

- 1) peab järgima asukohariigi seadusi ja muid õigusakte;
- 2) peab austama asukohariigi tavaid ja kombeid;
- 3) ei tohi sekkuda asukohariigi siseasjadesse.

§ 75. Karjääridiplomaadi roteerimiskohustus

(1) Karjääridiplomaat roteerib korrapäraselt ühelt Välisministeeriumi diplomaatilisel ametikohalt teisele, sealhulgas töötab välisesinduses käesoleva seaduse tähenduses. Välisministeerium teeb vajaduse korral karjääridiplomaadile suunatud pakkumisi §-s 89 sätestatud alusel.

(2) Käesoleva paragrahvi lõiget 1 ei kohaldata karjääridiplomaadile, kes töötab Välisministeeriumi mitteroteerival ametikohal, mis kinnitatakse Välisministeeriumi koosseisus.

§ 76. Karjääridiplomaadi teenistuslähetus

(1) Karjääridiplomaat suundub kuni kahekuusesse teenistuslähetusse, kui sellest on talle ette teatatud vähemalt kolm kalendripäeva. Isiku nõusolekul võib Välisministeeriumi kantsler lähetusaega pikendada kuni kolme kuuni.

(2) Teenistuslähetusse ei või ilma isiku nõusolekuta saata rasedat ega isikut, kes kasvatab lapsinvaliidi või alla kolmeaastast last või hooldab töövõimetut perekonnaliiget.

3. jagu Distsiplinaarkaristused

§ 77. Karjääridiplomaadi distsiplinaarkaristused

Karjääridiplomaadile määratavad distsiplinaarkaristused on:

- 1) noomitus;
- 2) ametipalga vähendamine 10–30% kuni kolmeks kuuks;
- 3) diplomaatilise teenistusastme madaldamine kuni kahe astme võrra;
- 4) teenistusest vabastamine avaliku teenistuse seaduse § 94 alusel.

[RT I, 06.07.2012, 1- jõust. 01.04.2013]

§ 78. Erialadiplomaadi ja haldusteenistuja distsiplinaarkaristused

Välisesinduses töötavale erialadiplomaadile ja haldusteenistujale määratavad distsiplinaarkaristused on:

- 1) noomitus;
- 2) ametipalga vähendamine 10–30% kuni kolmeks kuuks;
- 3) teenistusest vabastamine avaliku teenistuse seaduse § 94 alusel.

[RT I, 06.07.2012, 1- jõust. 01.04.2013]

§ 79. Distiplinaarkaristuse määramise kord

(1) Karjääridiplomaadile ja koosseisulisele haldusteenistujale määrab distiplinaarkaristuse isik, kellel on selle teenistuja ametisse nimetamise õigus.

(2) Erialadiplomaadile ja koosseisuvälisele haldusteenistujale määrab distiplinaarkaristuse Välisministeeriumi kantsler lähetajaministeeriumi kantsleriga kooskõlastatult või lähetajaministeeriumi kantsleri ettepanekul.

5. peatükk ATESTEERIMINE JA VABA TEENISTUSKOHA TÄITMINE

[RT I, 26.03.2013, 3- jõust. 01.04.2013]

1. jagu Atesteerimiskomisjon

§ 80. Atesteerimiskomisjon

(1) Atesteerimiskomisjoni töökorra ja koosseisu ning konkursi korraldamise ja atesteerimise korra kehtestab [valdkonna eest vastutav minister](#)määrusega.

(2) Atesteerimiskomisjon otsustab teha kantslerile või ministrile ettepaneku:

- 1) välisteenistusse võtmise kohta;
- 2) teenistuja ümberpaigutamise, teenistuskohalt vabastamise ning välisesindusse lähetamise kohta;

[RT I, 26.03.2013, 3- jõust. 01.04.2013]

- 3) diplomaatilise au- või teenistusastme andmise kohta;
- 4) diplomaatilise au- ja teenistusastme madaldamise või äravõtmise kohta;
- 5) teenistuja pikaajalisse tasemeõppesse või pikaajalisele tööalase enesetäiendamise eesmärgiga täienduskoolitusele saatmise kohta;

[RT I, 23.03.2015, 5- jõust. 01.07.2015]

- 6) vajaduse korral muude personaliküsimuste kohta.

§ 81. Komisjoni esimees ja aseesimees

(1) Atesteerimiskomisjoni esimees on Välisministeeriumi kantsler.

(2) Atesteerimiskomisjoni aseesimees on Välisministeeriumi personaliosakonna peadirektor.

§ 82. Atesteerimiskomisjoni koosolek

(1) Atesteerimiskomisjoni koosolek on kinnine.

(2) Atesteerimiskomisjoni koosolekul osalevad komisjoni koosseisu kuuluvad isikud. Atesteerimiskomisjonil on õigus kutsuda koosolekule muid hääleõiguseta isikuid.

§ 83. Atesteerimiskomisjoni otsustusvõime

(1) Atesteerimiskomisjon on otsustusvõimeline, kui koosolekul osaleb komisjoni esimees või tema äraolekul aseesimees ja vähemalt pool hääleõiguslikest liikmetest.

(2) Atesteerimiskomisjon teeb põhjendatud otsuse koosolekul osalevate hääleõiguslike liikmete häälteenamusega. Häälte võrdse jaotumise korral on otsustav komisjoni esimehe hääel või tema äraolekul komisjoni aseesimehe hääel.

§ 84. Atesteerimiskomisjoni otsusest teatamine

Käesoleva seaduse § 80 lõike 2 punktides 1–3 ja 5 nimetatud otsustest teatatakse Välisministeeriumi koosseisulistele ja koosseisuvälistele teenistujatele.

2. jagu

Teenistuja atesteerimine

§ 85. Teenistuja atesteerimine

(1) Teenistuja atesteerimist korraldab atesteerimiskomisjon.

(2) Teenistujat atesteeritakse, kui:

1) teenistuja nimetatakse uuele teenistuskohale;

[RT I, 26.03.2013, 3- jõust. 01.04.2013]

2) on tehtud ettepanek anda teenistujale või võtta temalt diplomaatiline auaste;

3) on tehtud ettepanek teenistujale anda diplomaatiline teenistusaste või madaldada seda.

(3) Atesteerimisel hinnatakse, kas teenistuja töötulemused, isikuomadused ning kutse- ja suhtlemisoskus vastavad taotletaval teenistuskohal või kõrgema teenistusastme või auastme andmiseks esitatavatele nõuetele. Isiku töötulemusi ei hinda atesteerimiskomisjon juhul, kui koht täidetakse avaliku konkursi korras.

[RT I, 26.03.2013, 3- jõust. 01.04.2013]

3. jagu Vaba teenistuskoha täitmine

[RT I, 26.03.2013, 3- jõust. 01.04.2013]

§ 86. Vaba teenistuskoha täitmise viisid

[RT I, 26.03.2013, 3- jõust. 01.04.2013]

(1) Atesteerimiskomisjon otsustab, kas täita vaba teenistuskoht:

[RT I, 26.03.2013, 3- jõust. 01.04.2013]

1) avaliku konkursi korras,

2) asutusesisese konkursi korras või

3) konkursita ehk suunatud pakkumisena.

(2) Atesteerimiskomisjon teeb käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud otsuse, lähtudes vabale teenistuskohale esitatavatest nõuetest, sobivate kandidaatide olemasolust asutuses ja välisteenistuse vajadustest.

[RT I, 26.03.2013, 3- jõust. 01.04.2013]

§ 87. Avalik konkurss

Avalik konkurss vabale teenistuskohale kuulutatakse välja meedias ning Välisministeeriumi veebilehel.

[RT I, 26.03.2013, 3- jõust. 01.04.2013]

§ 88. Asutusesisene konkurss

(1) Asutusesisene konkurss vabale teenistuskohale kuulutatakse välja Välisministeeriumi arvutivõrgus.

[RT I, 26.03.2013, 3- jõust. 01.04.2013]

(2) Asutusesisese konkursi korral võib karjääridiplomaat või koosseisuline haldusteenistuja kandideerida teisele teenistuskohale Välisministeeriumis, täites vormikohase taotluse.

[RT I, 26.03.2013, 3- jõust. 01.04.2013]

(3) Vabale teenistuskohale kandideerimise taotluse vormi kehtestab [valdkonna eest vastutav ministermäärusega](#).

[RT I, 26.03.2013, 3- jõust. 01.04.2013]

(4) Sobiva kandidaadi puudumise korral on atesteerimiskomisjonil õigus pikendada konkursi aega või jätta vaba teenistuskoha täitmine Välisministeeriumi kantsleri pädevusse ilma atesteerimiskomisjoni täiendava ettepanekuta.

[RT I, 26.03.2013, 3- jõust. 01.04.2013]

§ 89. Suunatud pakkumine

Suunatud pakkumise korral on atesteerimiskomisjonil õigus teha vaba teenistuskoha täitmiseks ettepanek karjääridiplomaadile või koosseisulisele haldusteenistujale, kes vastab vabal teenistuskohal esitatavatele nõuetele, kui:

[RT I, 26.03.2013, 3- jõust. 01.04.2013]

1) teenistuja ei ole välisesindusest tagasikutsumise korral kandideerinud vabale teenistuskohale või

[RT I, 26.03.2013, 3- jõust. 01.04.2013]

2) atesteerimiskomisjon leiab, et välisteenistuse vajadustest lähtudes tuleb teha suunatud pakkumine teatavale karjääridiplomaadile või koosseisulisele haldusteenistujale.

6. peatükk

RAKENDUSSÄTTED

§ 90. Au- või teenistusastme andmine

(1) Kui käesolev seadus on jõustunud, võib Välisministeeriumi Eestis asuval diplomaatilisel ametikohal töötavale diplomaatilise au- või teenistusastmeta teenistujale anda atašee diplomaatilise teenistusastme, kui ta on Välisministeeriumi teenistuses olnud vähemalt kuus kuud ja vastab atašee teenistusastme andmise tingimustele.

(2) Kui käesolev seadus on jõustunud, säilib karjääridiplomaadile antud diplomaatiline au- või teenistusaste. Diplomaatilise auastme või järgmise diplomaatilise teenistusastme võib karjääridiplomaadile anda, kui ta vastab käesoleva seadusega ja selle alusel kehtestatud nõuetele.

§ 91. Tagatised senise palga ja välislähetus- või välisteenistustasu vähenemise korral

(1) Käesoleva seaduse ja selle rakendusaktide kohaselt muutunud palgakorraldusest tingitud palga vähenemise korral makstakse teenistujale sama palka, kuni teenistuja sellel ametikohal töötab või kuni muutunud palgakorraldusest tingitud palk ületab säilitatava palka.

(2) Kui välisesinduses töötavale teenistujale enne käesoleva seaduse jõustumist makstav välislähetus- või välisteenistustasu on suurem kui käesoleva seaduse ja selle rakendusaktide kohaselt ettenähtud välislähetustasu, jätkatakse teenistujale senise välislähetustasu suuruse tasu maksmist kuni lähetusaja lõpuni või ajani, mil uus välislähetustasu ületab senise välislähetustasu.

(3) Käesoleva paragrahvi lõigetes 1–2 nimetatud tagatiste maksmise ja arvestamise korra kehtestab vajaduse korral valdkonna eest vastutav minister määrusega.

§ 92. Välisteenistuse staaži arvestamine

(1) Karjääridiplomaadi välisteenistuse staaži hulka arvatakse ka enne käesoleva seaduse jõustumist Välisministeeriumi diplomaatilisel ametikohal töötatud aeg.

(2) Erialadiplomaadi välisteenistuse staaži hulka arvatakse ka enne käesoleva seaduse jõustumist Välisministeeriumi koosseisuvälise teenistujana välisesinduses töötatud aeg alates 1996. aasta 1. jaanuarist.

§ 93. Välisesindusse lähetatud Välisministeeriumi koosseisuvälised teenistujad

Seaduse jõustumise ajal pikaajalises välislähetuses viibivatele Välisministeeriumi koosseisuvälistele teenistujatele ei kohaldata § 24 (erialadiplomaadi puhul) ja § 47 (haldusteenistuja puhul) nõudeid kuni nende lähetusaja lõpuni.

§ 94. Tagatised eluruumile kehtestatud normide muutmise korral

Kui käesoleva seaduse jõustumise ajal pikaajalises välislähetuses viibiva Välisministeeriumi koosseisuvälise teenistuja eluruum ei vasta valdkonna eest vastutava ministri määrusega kehtestatud normidele, kohaldatakse nende eluruumile lähetamise ajal kehtinud korda kuni lähetusaja lõpuni.

§ 94¹. Käesoleva seaduse § 65 lõike 3 rakendamise ajutine peatamine

Käesoleva seaduse § 65 lõiget 3 ei rakendata 2010. aasta 1. jaanuarist kuni 2011. aasta 31. detsembrini. [RT I 2009, 65, 439- jõust. 01.01.2010]

§ 94². Abikaasatasu ajutine vähendamine

Käesoleva seaduse § 67 lõike 1 kohast abikaasatasu makstakse 2010. aasta 1. jaanuarist kuni 2011. aasta 31. detsembrini teenistujaga kaasasolevale mittetöötavale abikaasale igal kuul Eesti 1,2-kordse kuu töötasu alammäära suuruses. [RT I 2009, 65, 439- jõust. 01.01.2010]

§ 94³. Käesoleva seaduse § 66 lõikes 4 sätestatud tasumäära ajutine muutmine

Teenistuja välislähetustasu kaasasoleva abikaasa eest ei suurendata 2010. aasta 1. jaanuarist kuni 2011. aasta 31. detsembrini, kui abikaasa ajutise töötamise või teenuse osutamise eest saadud tulu kvartalis ületab käesoleva seaduses §-s 94² nimetatud tasumäära viiekordselt. Kaasasoleva abikaasa muud sissetulekud teenistuja välislähetustasu ei mõjuta. [RT I 2009, 65, 439- jõust. 01.01.2010]

§ 94⁴. Käesoleva seaduse § 67 lõikes 2 sätestatud tasumäära ajutine muutmine

Abikaasatasu ei maksta ühe kuu tasumäära ulatuses 2010. aasta 1. jaanuarist kuni 2011. aasta 31. detsembrini, kui ajutise töötamise või teenuse osutamise eest saadud tulu kvartalis ületab käesoleva seaduse §-s 94² nimetatud tasumäära viiekordselt.

[RT I 2009, 65, 439- jõust. 01.01.2010]

§ 94⁵. Välisesinduses töötava haldusteenistuja ametikoha muutumine töökohaks alates 2013. aasta 1. aprillist

(1) Välisesinduses töötavale haldusteenistujale, kellega sõlmitakse tööleping tema ametikoha muutumise tõttu töökohaks alates 2013. aasta 1. aprillist, kohaldatakse välisesinduses töötamise ajal, välisesindusest tagasikutsumisel ja teenistusest vabastamisel ning töölepingu lõppemisel käesolevat seadust.

(2) Pakkumuses, millega teavitatakse haldusteenistujat tema ametikoha muutumisest töökohaks ja tehakse ettepanek soodustingimustel töölepingu sõlmimiseks, peab muu hulgas sisalduma teave käesoleva seaduse kohaldamisest haldusteenistuja välisesinduses töötamise ajal, välisesindusest tagasikutsumisel ja teenistusest vabastamisel või töölepingu lõppemisel.

[RT I, 26.03.2013, 3- jõust. 01.04.2013]

§ 94⁶. Staaži lisatasu vahe kompenseerimine alates 2013. aasta 1. aprillist

Diplomaadile, kellele maksti kuni 2013. aasta 31. märtsini kehtinud avaliku teenistuse seaduse alusel lisatasu teenistusaastate eest, makstakse alates 2013. aasta 1. aprillist lisatasu välisteenistuse staaži eest käesoleva seaduse § 59 lõike 1 alusel. Teenistujale kompenseeritakse staaži lisatasu vahe kuni käesoleva seaduse alusel makstava välisteenistuse staaži lisatasu ühtlustumiseni avaliku teenistuse seaduse alusel teenistujale makstud lisatasuga teenistusaastate eest.

[RT I, 26.03.2013, 3- jõust. 01.04.2013]

§ 94⁷. Püsiva töövõimetusega isik

Teenistujale, kellel püsiv töövõimeetus on tuvastatud enne 2016. aasta 1. juulit, makstakse hüvitist kuni 2016. aasta 1. juulini kehtinud välisteenistuse seaduse § 72 redaktsiooni alusel.

[RT I, 17.12.2015, 1- jõust. 01.07.2016]

§ 95.–§ 105.[Käesolevast tekstist välja jäetud.]

§ 106. Seaduse jõustumine

Käesolev seadus jõustub 2007. aasta 1. jaanuaril.